

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK I

Łódź, sobota 1 czerwca 1946 roku

Nr 134

„Deutschland erwache!“

Anglia w obronie Niemiec

Już wszystko zapomnieli i niczego się nie nauczyli. — Niebywałe przemówienie gen. Smutsa. Neofaszyzm w Niemczech

Wczoraj wieczorem generał Smuts, premier rządu Unii Południowo-Afrykańskiej (Wielka Brytania) wygłosił przemówienie przez radio, w którym uzasadniał konieczność zmiany polityki aliantów w stosunku do Niemiec.

Generał Smuts mówił, że należało zlać Rzeszę Bismarcka i Hitlera, natomiast „nie wolno zniszczyć „historycznego narodu niemieckiego“, który stanowi centrum Europy i jądro zagadnień europejskich i w razie prowadzenia polityki antyniemieckiej może się stać ogniskiem „zarazy“, która garnie cały świat. Smuts dodał, że „prawdopodobnie uda się wykorzystać hitlerizm bez stosowania polityki skierowanej przeciw narodowi niemieckiemu“.

Słowa te stanowią wyraźną deklarację rządu brytyjskiego, ilustrującą już od dłuższego czasu zmianę frontu Anglii w stosunku do „wspólnego wroga“ oraz tłumaczy szereg posunięć Londynu na terenie ONZ, w sprawie odszkodowań i polityki aprowizacyjnej.

Sprawa jest jasna. Żywo przypomina się rok 1918-ty, późniejsze szybkie odrodzenie Niemiec (przy pomocy kapitałów anglosaskich), ukoronowane następnie przez osławioną i zdradziecki układ w Monachium.

Zaczęło się wówczas również od wystąpień lorda Lloyd George'a, a skończyło się

Władze niemieckie otrzymały szerokie uprawnienia

W amerykańskiej strefie okupacyjnej wprowadzono nowe zarządzenia handlowe i gospodarcze, które dają szerokie uprawnienia niemieckim władzom administracyjnym. Premierowie Bawarii, Hesji i Württemberg-Baden zostali upoważnieni do opracowywania własnych programów produkcji stali i węgla. Do nich będzie również należał rozdział żywności zarówno produkowanej w kraju jak i przywożonej z zagranicy.

Bandy faszystowskie greszą w Trzebieści

Radio belgradzkie podaje, że w Trzebieści trwają wyczyny terrorystyczne band faszystowskich. Uzbrojeni w noże i laski gumowe faszystowskie rabusie napadają w nocy na antyfaszystów. Policja obywatelska nie podejmuje żadnych środków przeciwko faszystom.

Komitet żywnościowy nową organizacją międzynarodową

Tocząca się od ośmiu dni w Waszyngtonie Międzynarodowa Konferencja Żywnościowa została ukończona.

W wyniku konferencji uchwalono utworzyć natychmiast Międzynarodowy Komitet Żywnościowy (International Emergency Food Committee), mający działać aż do uznania przez ONZ sytuacji żywnościowej świata za zadowalającą. Członkami komitetu, na wniosek Polski, będą wszystkie państwa zainteresowane handlem zbożowym niezależnie od tego, czy są eksporterami czy importerami.

atakami Rzeszy na Europę, który szczęśliwie nie został bezpośrednio odczuty w Londynie. A tak mało brakowało...

Narody całej Europy musiały przeleć ocean krwi, by ocalić wyspy brytyjskie od najazdu Hitlera.

A dziś słyszymy kazania generała Smutsa o „historycznym narodzie niemieckim“, który należy uratować, chociażby kosztem całej reszty Europy i świata.

Niestety, stwierdzić należy, że dwie straszliwe wojny światowe niczego nie na-

uczyły niektórych wpływowych polityków anglosaskich i świat stoi w obliczu tych samych zjawisk, jakie doprowadziły do katastrofy 1939 roku.

Na szczęście jednak, rachuby wyspiarzy okazały się tym razem błędne. Potężny zjednoczony wysiłek państw słowiańskich, tak boleśnie dotkniętych ostatnią wojną, nie dopuści do odrodzenia germańskiego militarysty pod żadną postacią, chociażby neofaszyzmu, maskującego się frazesem demokratycznym „made in England“.

Kołysanka dobrej mamy...

Nie płacz, mein Kind, a... a... a...
Da ci UNRRA papu, da.

Już dla ciebie dobrzy są
wujcio Sam i wujcio John...

Papaj, papaj, za rok, dwa,
będziesz większy. A... a... a...

Nowa Akcja Premiowa

Dziś wycinamy z „Expressu“ pierwszy kupon!

Dziś, tj. w sobotę 1 czerwca, rozpoczynamy

NOWĄ LETNIĄ AKCJĘ PREMIOWĄ „EXPRESSU“.

której pierwszy kupon podajemy w dzisiejszym numerze.

Udział w tej akcji może wziąć każdy, kto w ciągu 30 dni będzie wycinał codziennie kolejne kupony i po zakończeniu akcji włoży je w Administrację „Expressu“.

Dla uczestników Nowej Akcji Premiowej przeznaczyliśmy następujące cenne nagrody:

1. MATERIAŁ NA UBRANIE LETNIE DLA CHŁOPCA.
2. MATERIAŁ NA SUKIENKĘ LETNIĄ DLA DZIEWCZYNKI.
3. KOSTIUM KAPIELOWY DLA CHŁOPCA.
4. KOSTIUM KAPIELOWY DLA DZIEWCZYNKI.
5. PANTOFLE DLA CHŁOPCA.

6. PANTOFLE DLA DZIEWCZYNKI
7. KOMPLET SIATKÓWKI (piłka i siatka).
8. MANDOLINA.
9. HAMAK
10. PLECAK

oraz 10 nagród pocieszenia w postaci interesujących książek.

Kto z czytelników chce się ubiegać o te nagrody, winien spełnić warunki konkursu, tj., poczynając od dnia dzisiejszego

WYCINAĆ CODZIENNIE KUPONY Z „EXPRESSU“.

Ci czytelnicy, którzy brali udział w poprzedniej akcji premiowej mają jeszcze tylko dwa dni czasu na składanie kuponów. W nadchodzący bowiem poniedziałek w administracji „Expressu“ odbędzie się losowanie premi, o wyniku którego czytelnicy dowiedzą się z wiorkowego „Expressu“ — dnia 4 czerwca r.b.

Dyktatura z za oceanu

Jeszcze się jeden znalazł amator, co ma zacięcie a la dyktator.

Nie żaden pętał, nie żaden łuman, po prostu mówiąc, prezydent Truman.

Z banków i trustów ma koalicję i za ich sprawy chce on dziś bić się.

Po swojej stronie mieć prezydenta, to dla bankierów wielka zachęta.

Z wielkiej radości tańczą kartele i występują z każdym dniem śmieiej.

Zaś licznym masom w Stanach zostało w pokorze orać dla kapitału.

Precz z protestami, precz ze strajkami, a nie, to... przyjdą „chłopcy“ z pałkami.

Zabłysną w słońcu gumowe pałki. — Tak się „łagodzi“ w USA strajki.

A w myśl praktyki od tej struktury krok tylko jeden do... dyktatury...

dr Wist

Generalissimus Stalin był zapraszany przez prez. Trumana

LONDYN (BBC). Prezydent Truman oświadczył na konferencji prasowej, że dwukrotnie zapraszał generalissimusa Stalina do Waszyngtonu — pierwszy raz podczas konferencji poczdamskiej, a ostatnio w czasie konferencji paryskiej. Generalissimus Stalin nie przyjął zaproszenia, tłumacząc się zakazem lekarzy odbywania dalekich podróży ze względu na stan zdrowia. Prezydent Truman dodał, że każdej chwili byłby rad powitać u siebie marszałka Stalina, jednak na razie taka wizyta nie jest przewidziana.

Francuzi protestują przeciw odnoszeniu się Niemców

Kilka tysięcy Francuzów — byłych jeńców wojennych i deportowanych na roboty do Niemiec — urządziło na ulicach Reims demonstrację w dniu 28 maja. Demonstracja ta była znakiem protestu przeciwko bezczelnemu zachowaniu się jeńców niemieckich, panoszących się pod bokiem władz okupacyjnych we francuskiej strefie okupacji Niemiec.

W Hiszpanii cacy, cacy...

Stały delegat Wielkiej Brytanii do Rady Bezpieczeństwa sporządził memoriał w sprawie hiszpańskiej. Powiada w nim, że Hiszpania nie jest zdolna do zagrożenia pokoju światowego. Nie ma — twierdzi memoriał — żadnych dowodów na to, że uczeni niemieccy prowadzą w Hiszpanii badania nad energią atomową. Jednym słowem Hiszpania nie pozostawia nic do życzenia...

Brak chleba — ale dla Niemców jest

Na wczorajszym posiedzeniu brytyjskiej Izby Gmin min. Morrison podał do wiadomości, iż postanowiono przesłać do brytyjskiej strefy okupacji Niemiec 675 tysięcy ton zboża w okresie od maja do sierpnia br.

Obchodzi ich Rumunia... ale nie Egipt i Indonezja

LONDYN (BBC). Rząd brytyjski skłerował do rządu rumuńskiego notę, w której protestuje przeciw niedotrzymaniu przez Rumunię zobowiązań o wprowadzeniu wolności prasy, słowa, zrzeszeń itd. oraz o rozpisaniu wolnych wyborów do parlamentu w jak najkrótszym terminie. Dalej rząd brytyjski domaga się w swej nocy wydania ustawy wyborczej i jak najszybszego oznaczenia terminu wyborów.

Jak wiadomo, wybory w Rumunii odbędą się w jesieni.

Zbrodniarze Stutthofu zawieszani na szubienicy

Donoszą z Gdańska, że zapadł wyrok w procesie oprawców hitlerowskich ze Stutthofu.

Jedenastu zbrodniarzy skazanych zostało na karę śmierci.

Truhilio konkurent Mussoliniego

Jak rządzi dyktator stolicy San-Domingo. „Bóg i Truhilio dostarcza wody”. — Wymordował 5.000 swych przeciwników

Miedzy Kubą a farto Rico znajduje się druga po Hiszpanii „wyspa” faszyzmu na świecie stolica San Domingo — Hispaniola. Wielkość „republiki” nie przekracza połowy Portugalii — na terenie tym mieszka ponad 2 miliony ludzi — głównie murzynów — analfabetów. Tutaj Kolumb stwierdził pierwsze ślady białych ludzi na Zachodniej Półkuli i tutaj został też... pochowany. San Domingo jest zakątkiem godnym zwiedzenia nie tylko z powodu pięknych krajobrazów, ale i celem przyjrzenia się systemowi rządzenia — „czysto” po dyktatorsku.

Tak zwana republika jest w praktyce prywatnym interesem prezydenta — generała dr. Rafaela Leonidasa Truhilio Molina. Władca tego kraju jest muletem, który rozpoczął swe życie jako chłopiec wiejski — dzisiaj roczne dochody dyktatora sięgają 5 milionów dolarów, dotychczasowy zaś jego dorobek wynosi 25 milionów.

Wystarczy krótki spacer po głównych ulicach, by przekonać się, kto rządzi tym krajem. Jedyny neon w kraju głosi — „Truhilio Wieczny”. Trochę dalej inny napis: „Bóg i Truhilio”. Nie dość tego — na każdym dokumencie prawa jazdy samochodowej i na każdej tablicy rejestracyjnej widać napis — „Niech żyje Truhilio”. Na cokołach miejskich studni każdy dziś może przeczytać taki napis: „Bóg i Truhilio dostarcza ci wody”. Obecnie zaś zrezygnowano nawet z Boga, gdyż napisy od pewnego czasu głoszą, że „jedynie Truhilio daje ci wodę”.

Kiedy przybysz wchodzi do hotelu, wita go już w hallu wielki napis z brązu „Era Truhilio”.

Gazety, które są całkowicie opanowane przez Truhilia i jego klikę aż do znużenia wymieniają co dzień wszystkie jego tytuły: „Dobroczyńca Ojczyzny, Wskrzesiciel Niezależności Gospodarczej, Wyzwoliciel Naredu, Zakończyciel i Wódz Partii, Opiekun Sztuki i Literatury”.

Dziwny kraj i dziwni ludzie, jeśli mogło to wszystko znieść. Nazwa stolicy — San Domingo — „Hispaniola” datuje się od roku 1496 — dyktator jednak nie mógł

ścierpieć, że nazwa miasta nie ma nic wspólnego z jego nazwiskiem i przemianował je na Ciudad Truhilio — miasto Truhilia.

Wszelką władzę sprawuje w tym osobliwym kraju partia rządowa. Jest ona ściśle związana z osobą dyktatora. Nie pomi-

nie żadnej okazji, by go nie wynieść w oczach narodu na piedestał. Tak na przykład, ostatnio partia kupuje od Truhilia mleko (posiada on olbrzymie hodowle krów) i rozdaje je dzieciom i matkom karmiącym bezpłatnie, mówiąc, że to dar

dobroczyńcy. Wszyscy są szczęśliwi: dzieci, partia i Truhilio.

Dyktator ma lat 54 i żenił się trzy razy. Jego ojciec był znanym w całym kraju handlarzem bydła i... złodziejem koni. Raz nawet złapano go na gorącym uczynku, zakuto w kajdany i zaprowadzono do więzienia. Po śmierci ojca, gdy Truhilio dostał się do władzy — urządził państwowy pogrzeb, który przeszedł tą samą ulicą, którą prowadzono jego ojca jako złodzieja.

Z drugiej strony nie trzeba zapominać, że Truhilio jest dobrym organizatorem. Największą popularność zdobył sobie tym, że przestał nagłe płacić procenty od amerykańskich kapitałów. Procenty te wynosiły około 2 milionów dolarów rocznie.

Drugą rzeczą, która mu pomogła do popularności była odbudowa zniszczonych domów zburzonych w czasie ostatniego huraganu.

W stosunku do swoich wrogów Truhilio jest bezwzględny. Mówią, że dyktator wymordował ponad 5 tysięcy ludzi, którzy próbowali myśleć inaczej.

W szkołach panuje wojskowy tryb życia. Dzieci chodzą w mundurach i co dzień muszą odpiewać... partyjny hymn na cześć Truhilia.

Życie gospodarcze w kraju odbywa się całkowicie pod wpływem dyktatora. Takie artykuły, jak ryż, kawa, kakao, mięso, mleko, meble, oliwa są zmonopolizowane, a monopole należą albo do Truhilia, albo do któregoś z członków jego rodziny.

Masy ludności tego kraju są mimo tych wszystkich „postępów” gospodarczych nie dożywiane i dziesiątkowane przez gruźlicę. Obserwatorzy stwierdzają, że niedza w tym kraju będzie zbierała swój plon tak długo, jak długo będzie istniał system faszyzmu.

Ostatnio poczynił Truhilio przejawiać demokrację — oczywiście na swój sposób. Gdy jakiś kraj nie chce przyjąć uchodźców — Truhilio ich przyjmuje — za wysoką opłatą oczywiście. Hiszpanie na przykład, uciekający spod rządów gen. Franco, muszą płacić 1000 dolarów od „lebaka”. (b)

Uzyskamy połączenie z Brzezinią Usprawnienie komunikacji podmiejskiej ma nastąpić w najbliższym czasie

Jedną z bolączek podmiejskiej komunikacji Łodzi jest brak dogodnego połączenia z Brzezinią, miasteczkiem liczącym ponad 20.000 mieszkańców, które jest ściśle związane z naszym miastem pod względem handlowym i przemysłowym.

Obecnie przez Łódzkie Wąskotorowe Elektryczne Koleje Dojazdowe opracowany został interesujący plan budowy podmiejskiej linii tramwajowej do Brzeziny. Linia ta ma biec od Dołów do samych Brzezyn na odcinku 16 kilometrów.

Według kosztorysu, opracowanego przez dyrekcję LWEKD budowa samych torów ma pochłonąć 90 milionów złotych, zaś budowa taborn, którego zapasu nie posiada się — 130 milionów złotych.

Obecnie oczekuje się na decyzję ministerstwa. Z chwilą otrzymania pierwszych kredytów podjęte zostaną prace przygotowawcze. Dowiadujemy się, że ministerstwo odnosi się pozytywnie co do tego projektu i że w najbliższym czasie spodziewane są pierwsze kredyty.

Milicja rozgromiła bandę N. S. Z. 4-ech bandytów padło pod kulami. 10 aresztowano.—

Walka z bandami rabunkowymi nie ustaje. W ostatnich dniach banda NSZ w sile kilkudziesięciu ludzi, dokonała zbrojnego napadu na sklep spożywczy w Radomsku, stanowiącym własność ob. Milczarka i Wołynia. Właściciela zamordowano. Bandyci zrabowali 70 tys. złotych i znaczną ilość artykułów spożywczych.

W kilka dni później ta sama banda napadła na posterunek Milicji Obywatelskiej w Kruszyńcu. Przewaga bandytów była ogromna, jednak 6 dzielnych funkcjonariuszy bronili się zawzięcie przez cztery godziny. Bandyci wreszcie wycofali się. Natychmiast

zorganizowany pościg dał pozytywne rezultaty: milicjanci zasknęli się z uciekającymi zbirami. W wyniku zażartej walki, banda została całkowicie rozgromiona: czterech zabito, około 10-ciu aresztowano, reszta, korzystając z ciemności, zdołała zbiec w rozsypek.

Zaden z aresztowanych bandytów nie posiada dokumentów. Akcja identyfikacyjna napotyka więc na trudności.

Poszlaki wskazują, iż rozgromiona banda składała się z niedobitków zlikwidowanej przed niedawnym czasem szajki „Oitona”. (H. K.)

Ostatnio poczynił Truhilio przejawiać demokrację — oczywiście na swój sposób. Gdy jakiś kraj nie chce przyjąć uchodźców — Truhilio ich przyjmuje — za wysoką opłatą oczywiście. Hiszpanie na przykład, uciekający spod rządów gen. Franco, muszą płacić 1000 dolarów od „lebaka”. (b)

Codzienna nowelka Expressu

Najniebezpieczniejszy lot

— Niebezpieczeństwo? — Coultbert, dawny angielski lotnik wojenny, — spojrzał na swego rozmówcę z lekko ironicznym uśmiechem. — Prawdziwe niebezpieczne loty odbyłem w roku 1918 na froncie zachodnim. A po wojnie, tylko raz jeden odbyłem lot, który naprawdę mogę nazwać niebezpiecznym i który zapamiętam do końca mego życia.

Jasne czy lotnika obserwowały spokojnie start wielkiego samolotu komunikacyjnego, który wzniósł się z lotniska. Po czym ciągnął dalej.

— Było to w Indiach. Stacjonowany byłem wtedy w Pant nad Gangesem. Miałem wówczas przewieźć córkę mego komendanta (obecnie jest ona moją żoną) do Kalkuty. Wtedy była ona dla mnie miss Violetta Roberts.

Wziąłem dawno już używaną, ale też wypróbowaną, otwartą maszynę dwuosobową, w której oba siedzenia znajdowały się blisko koło siebie. W momencie, gdyśmy startowali, zdążył jeszcze dobiec do nas służący indyjski, który dał miss Roberts większy kuferek.

Hindus oświadczył, że kuferek przesyła ojciec miss Violetty i że zawiera on niespodziankę. Postawiliśmy go między naszymi miejscami.

Ruszyliśmy w kierunku południowo-wschodnim. Gdy osiągnąłem właściwą wysokość, zauważyłem, że moja pasażerka usiłuje otworzyć kuferek.

— Ciekawska jest pani — zauważyłem. Musiałem jednak wołać głośno, gdyż motor

zagłuszył wszystko dokoła swoją melodią.

Violetta potrząsnęła głową: — Nie, ale myślę, że jest tu coś do jedzenia, a ja odczułam właśnie głód.

Ponieważ natrafiłem na silny prąd powietrza, skupiłem całą uwagę na maszynie. I tylko spod oka obserwowałem, jak miss Roberts, schylona nad kufkiem, mocowała się z zamkiem.

Nagle okrzyk zgrozy przeszył powietrze, odcinając się od szumu motoru. Spojrzałem na Violettę i zobaczyłem, że odsuwa się ona w miarę możliwości w głąb swego siedzenia, a przerażony jej wzrok kieruje się w stronę napół uchylonego kufka. Gdy spojrzałem także w tę stronę, doznałem pierwszy raz w życiu — muszę to uczciwie przyznać — uczucia jakby zimny nóż dotknął mi serca. Z nad kufka wychylała się głowa węży. Była to Kobra.

Gad wysuwał się coraz wyżej i szukając obracał swoją małą główką. Wreszcie zbliżył się w stronę młodej dziewczyny.

— Nie ruszać się! — zawołałem gwałtownie, widząc, że przerażenie czynią dziewczynę nieprzytomną.

Równocześnie rozmyślałem nad tym jak pomóc Violetcie i sobie. Oboje bowiem znajdowaliśmy się w najwyższym niebezpieczeństwie. Trzeba było natychmiast lądować, aby pozbyć się potwora.

Gdy jednak uniosłem rękę do... wigni, wąż zwrócił się w moją stronę. Patrząc na jego rozwartą paszczę zamierłem w bezruchu i cofnąłem rękę. Byłem zdesperowany i zupełnie bezradny, a tymczasem wiały wylatywały się coraz wyżej, cał po cał z kufka

i ciekawie kierowało głowę to w moją stronę, to w stronę Violetty.

— Nie ruszać się! — zawołałem raz jeszcze gdy ujrzałem, że gibki gad powoli i spokojnie uklada się na kolanach miss Violetty. — Na miłość boską proszę się nie ruszać, a wówczas zwierzę nie pani nie uczyni!

Spoglądając w prawo zauważyłem, że Violetta wpatrzona jest przerażonymi oczyma, odcinającymi się od trupio bladej twarzy, w węży, który ułożył się na jej kolanach. Violetta była skamieniała z przerażenia, jej usta drżały...

Gdy tylko chciałem opuścić rękę do dolnej dźwigni, aby lądować, wąż natychmiast przybił rękę do przodu atakującą.

Do licha, jak długo potrwa ta gra! Nerwy Violetty nie wytrzymały długo, a i moich własnych nie byłam pewny. Czulem, jak napięcie wzrasta we mnie z minuty na minutę. Nie, to było zupełnie niemożliwe jechać dalej, nie mówiąc już o tym, że nie wytrzymałobyśmy do samej Kalkuty, celu naszej podróży.

A jeśli spróbuję lądować? Czy pierwszy ruch nie będzie oznaczać mojej śmierci? Albo śmierci Violetty? Albo też śmierci nas obojga?

Nagle wąż przechylił się nieco i miss Roberts wydała lekki okrzyk, w którym odczuć można było jakby cień radości. Zrozumiałem: pozostawało dla nas jedyne wyjście z tego zaułka śmierci. Krótkie milczące spojrzenie w oczy Violetty przekonało mnie, że zrozumieliśmy się całkowicie.

— Niech pani trzyma się mocno obu rękoma swego miejsca — zawołałem.

Na bliższe wyjaśnienia nie miałem czasu, ponieważ zachowanie się węży było co raz bardziej niepokojące.

— Uwaga! — zawołałem jeszcze. Maszyna uniosła się nieco w górę i prze-

chyliła się w bok.

Spojrzałem na naszego wroga. Wąż był zdecydowanie sytuacją i patrzył niepewnie w moją stronę. Jego paszcza była szeroko otwarta, tak że wyraźnie rozróżniałem zęby, wydzielające jad. Zdałem sobie sprawę, że zwykłym „loopingiem” nie osiągnę celu. Obrót byłby zbyt szybki i wąż zostałby wraz ze mną i Violettą w samolocie. Trzeba było zdecydować się na to, aby przez kilka sekund utrzymać się w pozycji, w której nasze głowy skierowane będą do ziemi.

Błyskawicznie nacisnąłem dźwignię. Ale było to stare pudło, o słabej obrotności. I nagle, w momencie, gdy kołysaliśmy się w niezdeterminowanej pozycji, ujrzałem, jak coś ciemnego zsunęło się z kolan Violetty. Ciężkie, podłużne ciało przesunęło się około nojej głowy — i znikło w otaczającej nas próżni.

W międzyczasie moja maszyna straciła równowagę i przez sekundy groziło nam, że ulegniemy katastrofie. Po chwili jednak opadła motor i wkrótce popłynęliśmy znów normalnie przez przestworza — już bez węża!

Violetta Roberts siedziała koło mnie zupełnie nieruchomo. Z policzków jej spływały ciężkie łzy. Gdy spojrzałem na nią, spróbowała się uśmiechnąć. Położyła drżącą dłoń na mojej, skingła mi głowę.

Odetchnąłem z ulgą, jakiej nigdy w życiu nie odczułem. Nasz dalszy lot odbył się już bez żadnych przeszkód.

Jak dostał się wąż do kufra? — To pytanie interesowało nas naturalnie ogromnie. Okazało się później, że był to akt zemsty zwolnionego służącego hinduskiego. Nie wiele brakowało, a jego niecną zamysł udałby się w zupełności.

Był to najniebezpieczniejszy lot w moim życiu. M.

WICEK I WACEK (w czasie okupacji)

TEUM: — Uciekać!... Łapanka!...
WICEK: — Stosujemy odwrot!...
WACEK: — Jak pragnę czkawki!

POLICJA: — Ha!... Stać!...
WACEK: — Do pierwszego sklepu!...
WICEK: — Nie ma innej rady!

WICEK: — Ratuj pan!... Łapan-
ka!...
ANTYKWARIUSZ: — Gdzież panów
ukryję? Chyba na wystawie!

POLICJA: — Nie ma ich tutaj! —
WACEK: — Czk... czkawkę mam!...
WICEK: — Milcz, ofermo! —

Za równa pracę—równa płaca

Jakie zmiany wprowadza od dziś umowa dla włóknarzy.—Spekulanci nie będą żerowali na nędzy robotnika

W dniu dzisiejszym wchodzi w życie uzupełniający protokół do obowiązującej umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym. Protokół ten, który został podpisany w dniu wczorajszym, ma doniosłe znaczenie dla mas robotniczych, wprowadza bowiem reformę płac, na której — jak należy przypuszczać — wzorować się będą również inne gałęzie przemysłu.

Od dziś—premie pieniężne

Zasadniczą zmianą jaką wprowadza protokół jest **ZNIESIENIE SYSTEMU PREMIOWANIA ROBOTNIKÓW** t. zw. „PUNKTAMI TOWAROWYMI”.

System ten w początkowym okresie pełnił bardzo ważną funkcję w podniesieniu wydajności pracy, jej zorganizowania i przyspieszenia tempa odbudowy. W chwili obecnej punkty towarowe stały się przedmiotem spekulacji na czarnej giełdzie. Z ciężkiej pracy robotnika korzystali paskarze, speculanci — hjeny czarnego rynku. Poza tym system ten doprowadzał do paradoksalnych sytuacji, że względu na to, że poszczególne fabryki produkują przecież towary o rozmaitych wartościach. W ten sposób prawie w każdej fabryce punkt towarowy miał inną wartość.

Obecnie wprowadzony zostaje pieniężny system premiowania. Zmiana więc punktów towarowych na premie pieniężne zapobiegnie nadużyciom i spekulacji i zrówna robotników wszystkich gałęzi przemysłu włókienniczego.

Jeżeli chodzi o osobiste zaopatrzenie robotników i ich rodzin w wyroby włókiennicze, zostanie ono przeprowadzone przy pomocy kart odzieżowych, które wydadzą Wydziały Aprowizacji dla wszystkich pracujących.

Podwyżka stawek godzinowych

Reforma płac dotyczy również realnych zarobków, czyli stawek godzinowych. Zostały one podwyższone do 35 proc. Jeżeli dawniej rozpiętość płacy za godzinę wahała się w granicach od 1.2 do 8.80, obecnie od 3.40 do 10 zł. Podczas postojów nie z winy robotnika, robotnik ponosił uprzednio wysokie straty, nie mogąc wyrobić swoich norm premiovych. Obecnie za każdą godzinę postoju robotnik otrzymuje 75 proc. zarobku akordów, w których wlicza się premie pieniężne.

Dla młodzieży protokół do umowy zbiorowej przynosi obniżenie norm do 75 proc. wydajności przeciętnego, wykwalifikowanego robotnika. Poza tymi młodzi robotnicy, dokształcający się na kursach zawodowych, czy szkołach wieczorowych, otrzymują dzienny dodatek w wysokości 75 proc. przeciętnego dwu-godzinnego zarobku.

Dodatki socjalne

Poraz pierwszy zostaje również wprowadzony dodatek socjalny, który na przyszłość stać się może podstawą do bardzo

ważnych osiągnięć w tym kierunku. Dodatek ten, narazie bardzo niski, wynosi 50 zł. miesięcznie na niepracującą żonę robotnika i 30 zł. na każde dziecko.

Ze względu na to, że nauczanie w zasadzie jest bezpłatne, umowa zbiorowa nie przewidywała dodatków na dzieci uczęszczające do szkół. Ze względu jednak na ciężką sytuację szkolnictwa, są pobierane pewne opłaty na rozmaite inwestycje w szkołach. Obecnie więc będą zwracane opłaty szkolne na podstawie zaświadczeń miejsca nauczania w wysokości 50 zł. miesięcznie za dzieci w szkołach powszechnych i 200 zł. — w średnich.

Wyrównanie aprowizacyjne

Wyrównanie aprowizacyjne, czyli dostarczenie przez zakład przemysłowy artykułów żywnościowych, które nie zostały

zrealizowane na kartki przez Wydział Aprowizacji zostało obecnie rozciągnięte również na żony niepracujące i dzieci do lat 15-tu, oraz uczącą się młodzież. Poza tym została wprowadzona dopłata do różnicy cen sztywnych artykułów przydziałowych.

Znaczy to, że np. jeżeli jakiś artykuł przydziałowy, jak węgiel, podrożał, to w wypadku, gdy robotnik wykupi swój przydział, zakład pracy obowiązany jest dopłacić różnicę ceny obecnej i ceny w dniu 1-go kwietnia.

***

Stwierdzić należy, że protokół uzupełniający do umowy zbiorowej jest bardzo ważnym i korzystnym osiągnięciem dla mas robotniczych. Hasło — „Równa praca — równa płaca”, weszła na drogę realizacji.

Obecna reforma płac, oprócz 35 proc. podwyżki realnego zarobku, oraz zwiększenia korzyści ze zniesienia punktów towarowych i wprowadzenia premii pieniężnych, tym bardziej przedstawia się korzystnie, że wobec wzmocnienia dostaw za granicznych, zwiększenia produkcji krajowej artykułów żywnościowych, oraz dzięki ostrej walce przeciwko paskowi i spekulacji, w którą bardzo poważny wkład dają Związki Zawodowe,

**CENY NA WOLNYM RYNKU
MAJĄ TENDENCJĘ ZNIŻKOWĄ.**

Wiele artykułów już wydatnie potaniało. Zwiększenie płac i obniżka cen da poważne osiągnięcia Związków Zawodowych przyczynią się napewno do podniesienia stopy życiowej robotnika.

J. Z.

Czyżby to było możliwe?

List z Łodzi do Warszawy

szedł całych 6 dni, gdy pociąg drogę tę przebywa w 4 godziny

Od jednego z Czytelników otrzymaliśmy następujący list:

Na rogach wielu ulic łódzkich widnieją czerwone skrzynki do listów. Ostatnio obok nich umieszczone zostały jeszcze skrzynki zielone, przeznaczone specjalnie dla korespondencji miejscowej. Jednym słowem, postępowanie, usprawnianie obsługi pocztowej itd.

Jak wygląda rzeczywistość?

Na czerwonych skrzynkach widnieją cyfry „8-9”, czyli że listy wyjmowane są między godziną 8-mą, a 9-tą rano. Widocznie jednak nie codziennie, skoro, moja karta pocztowa szła, na przykład, do Warszawy od 21-go maja r. b. do dnia 27-go maja. A przecież pociąg przebywa już obecnie przestrzeń, dzielącą Łódź od stolicy w niespełna cztery godziny! Pociągów jest kilka dziennie i — co z zadowoleniem musimy podkreślić — chodzą obecnie bardzo punktualnie.

Wracając jednak do mojej, 6 dni podróży, karty — wrzuciłem ją, pełen zaufania do poczty, do jednej z czerwonych skrzynek, zdobiących łódzkie mury. W karcie zawiadaniałem znajomego, do którego

miałem pilny interes, że będę w Warszawie 28-go bm. Zaznaczyłem godzinę, o której przybędę do niego i prosiłem go, by był w domu.

Pomimo pełnego zaufania do obecnego funkcjonowania naszej poczty, na wszelki wypadek wysłałem kartę o tydzień wcześniej. Chyba wystarczy, prawda? Szczególniej, że jak już zaznaczyłem, pociąg idzie obecnie nispelna 4 godziny...

Okazało się jednak, że byłem za mało przeznajny. Tydzień to za mało dla karty pocztowej, na przebycie 130-kilometrowej odległości.

Kiedy przybyłem do mieszkania mego znajomego — nie zastałem go. Wyjechał poprzedniego dnia, nie otrzymawszy mojej karty.

Przyszła na parę godzin po jego wyjeździe, w dniu 27-ym bm. Leżała teraz na stole... niepotrzebna! A ja niepotrzebnie straciłem pieniądze na bilet kolejowy, niepotrzebnie zwolniłem się z pracy, straciłem nieprodukcyjnie czas i zmęczyłem się, nie osiągnąwszy zamierzonego celu.

Chciałbym przeto zapytać uprzejmie nasze władze pocztowe: czy skrzynki do listów

w Łodzi, opróżnia się codziennie, czy też raz lub dwa w tygodniu? Jeżeli tak, to dlaczego nie zaznaczono na skrzynkach, w jakie dni są one opróżniane, by ludzie, którym zależy na czasie, poszli raczej na pocztę główną i nie byli narażeni na tego rodzaju wypadek, jaki mnie się zdarzył. Bo przecież nikt z nas, ludzi pracy, nie ma ani za dużo czasu, ani za dużo pieniędzy...

Teraz będę moją korespondencję do Warszawy wysyłał na dwa tygodnie przed właściwym terminem...

A swoją drogą — jakie to dziwne, że, na przykład, z Sopot czy Jeleniej Góry dostaje listy już po dwóch dniach. A przecież jedzie się tam koleją pośpiesznym pociągiem ponad 10 godzin. A cóż dopiero pociągami zwykłym... I mniej jest połączeń z tymi miejscowościami, niż z Warszawą. Kto mi wytłumaczy tę zagadkę?

Tyle nasz Czytelnik. Ponieważ nie jest to pierwszy wypadek, że listy między Łodzią a Warszawą kursują z niezrozumiałym opóźnieniem — zwracamy się do Dyrekcji Poczty Łódzkiej, aby przetransportowała w tej sprawie dochodzenie i udzieliła wyjaśnień!

W każdym urzędzie i agencji pocztowej

można zaprenumerować
„EXPRESS ILLUSTROWANY”

LETNIA AKCJA PREMIOWA

„Expressu
Ilustrowanego”
KUPON Nr 1
Wyciąć i zachować

Ludzie którzy nie śpia w nocy

Gdy spoczywamy w objęciach Morfeusza, inni trują się, abyśmy mogli spać

— Pstryk! — przekraczamy kontakt elektryczny i pokój pogrąża się w mroku. Układamy się do snu, aby po całodziennym trudzie odpocząć i nabrać sił do dalszej pracy.

W tym samym mniej więcej czasie gasną światła w innych mieszkaniach. Okna spoglądają na wymarłe ulice czernią szyb. Gdzieś gdzieś zadudnia jeszcze na bruku kroki spóźnionego przechodnia, a potem znowu — cisza... Zamiera życie, miasto zasypia...

Czy ktokolwiek z nas, kładąc się do łóżka, pomyślał kiedyś o tym, że nie wszystkim dane jest spać o tej porze, która przecież jest przeznaczona właśnie na sen? ... Że wtedy, kiedy my spoczywamy w objęciach Morfeusza, są ludzie, którzy wykonywują swoją ciężką pracę, wykonywują ją w imię ogólnego wspólnego dobra? Że są ludzie, którzy właśnie poto pracują w nocy, abyśmy my mogli dobrze... spać!

W pogotowiu ratunkowym

Pobliski zegar wydzwonił godzinę 12-tą w nocy, gdy w pogotowiu ratunkowym zadzwonił telefon. Dyżurny lekarz podchodzi do aparatu.

— Pogotowie ratunkowe? ... Czy to pan doktor? ... Niestety, doktorze, niezdane! Córka zaniemogła nagle, nie wiem, co się stało... Proszę natychmiast przyjechać! ...

Lekarz zapisuje pośpiesznie adres. Po kilku chwilach karetka sanitarna pogotowia ratunkowego mknie uśpionymi ulicami miasta, niosąc pomoc cierpiącej.

I tak w każdej noc, po kilka, kilkanaście razy. W dużym mieście nieszczęśliwe wypadki — to chleb powszedni. Niczymordowanie, niestrudzenie spełniają swój obowiązek lekarze i personel pomocniczy pogotowia ratunkowego, niosąc pomoc i ulgę w cierpieniach.

W straży ogniowej

Dyżurka straży ogniowej. Lampka nad centralną telefoniczną rozbiły się czerwonym światłem. Alarm! Dyżurny podnosi słuchawkę. Donoszą, że wybuchł pożar. W śródmieściu zapaliło się mieszkanie. Sytuacja poważna, bo pożar grozi rozprzestrzenieniem się.

Strażacy nigdy nie śpią normalnie. To raczej jakby półsen, stan ciągłego wyczekiwania, ciągłego pogotowia. Odzież ich jest tak rozłożona, aby nie trzeba było tracić niepotrzebnie czasu na ubieranie się. Za terkotał dzwonek. Momentalnie zrywają się wszyscy na nogi. Nie minęły trzy minuty od chwili nadania wiadomości o pożarze, a już otwierają się wrota remizy i wozy ze strażakami, w pełnym rynsztunku, pędzą przez miasto, by ratować życie i mienie ludzkie.

Straż dzielnie spełnia swą rolę. Ma za sobą szereg chwalebnych kart, a za szybkość i dokładność w pracy swego czasu uzyskała pierwszą nagrodę na międzynarodowych zawodach w Turynie.

Na posterunku MO

— Obywatelu, dyżurny! Melduję, że zatrzymałem tego oto osobnika, gdy włamywał się w nocy do sklepu. Przy rewizji znalazłem przy nim wytrychy i broń — oto one.

Mimo, iż dochodzi już 2-ga w nocy, w komisariacie M. O. ruch. Na ławce siedzi kilka osób. Bardzo różnorodny korowód: jednego ujęto za zakłócenie spokoju publicznego w nietrzeźwym stanie, drugiego za napad zbrojny z bronią w ręku. Trzeci wydal się podejrzanym obchodzącemu swój rejon milicjantowi. Nie miał przy sobie żadnych dokumentów, na zadawane pytania dawał wykrętne odpowiedzi. Ten niski, krepawy blondyn — to gruba „szyszka”. Ujęto go na skutek otrzymanych telefonogramów. Uciekł z więzienia w innym mieście. Jeden z naszych milicjantów, przechodząc nocą ulicą, natknął się na niego, rozpoznał go i odprowadził.

Dyżurny ani na chwilę nie przerywa swej pracy. Przysłuchuje, pisze protokoły. A koledzy jego, bohaterzy milicjanci, patrolują miasto. Zwracają uwagę, ażeby

wszystko było w należytej porządku, aby wszyscy obywatele mogli spokojnie spać...

Telefon i telegraf

Stacja telefonów. Automaty wskazują, że wszystkie telefony milczą. W ciągu dnia ruch tutaj panuje tak wielki, że uszkodzona przez Niemców stacja nie może sprostać zadaniu: bywa tak, że cała Łódź naraz rozmawia. A teraz — kompletna cisza. Bo komu chciałoby się w nocy tracić czas na rozmowy telefoniczne, gdy jest się zmęczonym, a łóżko nęci bielą pościeli? ... Ale telefonistki dyżurne nie śpią. A nuż zdarzy się coś niezwykłego, a nuż katastrofa, wypadek, nieszczęście? Telefon musi być do dyspozycji o każdej porze dnia i nocy. Ażeby zaś pracował jak należy, trzeba nad nim bezustannie czuwać. Toteż urzędniczka, mimo ogarniającej ją senności, siedzi cierpliwie i pilnie obserwuje automaty... Tak samo — telegraf. I tutaj nocny dy-

żur jest konieczny. Telegraf pracuje dzień i noc. Do miasta nadchodzi drogą telegraficzną ważne wiadomości. Natychmiast po ich odszyfrowaniu — telegram wędruje do swego miejsca przeznaczenia.

W redakcji

Monotonnie stukają linotypy. Wprawne palce zecera przebiegają po klawiaturze. Pierwszym czytelnikiem wszelkiego rodzaju wiadomości jest redaktor, który je opiniuje — drugim zecer. Treść umieszczoną przed sobą notatką przetapia w metalowe wiersze, które powędrują następnie do drugiego pokoju, gdzie układa się, czyli jak to nazywa się w języku dziennikarskim „lamie się” gazetę. Praca ciężka i odpowiedzialna. Nie wolno się omylić, bo co by powiedział nazajutrz rano czytelnik, gdyby np. pod tytułem „Anglia pomaga Niemcom” znalazł... sprawozdanie z meczu sportowego? ...

Na swym posterunku trwa niezmordowanie redaktor działu politycznego. Czekając cierpliwie na ostatnie wiadomości ze świata, które mogą nadejść o każdej porze nocy. A zamieścić je trzeba, bo czytelnik słusznie wymaga, aby informowano go o wszystkim i na czas...

Szary świt sączy się przez okna. Noc ustępuje — budzi się do życia dzień. Spoglądamy leniwie na zegar. Pora wstawać. Fabryki, warsztaty, biura — czekają. Wypoczęci, udajemy się do pracy, aby po całodziennym trudzie znowu wieczorem wrócić do domu i — położyć się spać. Ale pamiętajmy — chociaż jeden raz, gdy będziemy układać się na odpoczynek, musimy pomyśleć o tych wszystkich, którzy w tym samym czasie, gdy my śpimy — spełniają swój ciężki obowiązek. Wspomnijmy o tych wszystkich obywatelach, dla których noc jest „dniem” pracy... A. O.

Zabójstwo prokuratora w Krakowie

17-letnia uczennica szkoły dramatycznej skazana na 15 lat więzienia

(j. z.) Ostatnie dni w Krakowie upłynęły pod znakiem sensacyjnego procesu morderczyny prokuratora Sądu Specjalnego dr Romana Martiniego.

W marcu br. 17-letnia uczennica szkoły dramatycznej Jolanta Ślapińska razem z 20-letnim Antonim Wróblewskim, zamordowała dr Martiniego i po dokonaniu zbrodni, ograbiła zamordowanego i jego mieszkanie.

Tragicznej nocy, gdy zostało dokonane morderstwo, do luksusowo urządzonej garsonej, dr Martiniego przybyła Jolanta razem ze swoim współnikiem. Prokurator Martini częstował swoich młodych gości likierami, i już o późnej godzinie wśród wesołej zabawy Jolanta poprosiła Martiniego o napisanie

falszywego zaświadczenia dla jej rodziców, przed którymi chciała usprawiedliwić swoją nocną eskapadę.

W chwili po ukończeniu pisanego tego zaświadczenia, pochylonemu nad biurkiem Martinemu Wróblewski zadał kilka silnych ciosów kluczem monasterskim w głowę. Zemdłonego dobili uderzeniem sztyletu w serce.

Po dokonaniu zbrodni, młoda para morderców zrabowała złoty zegarek, bransoletkę, pierścionek z brylantem i inne kosztowności, oraz garderobę ofiary. Jolantę Ślapińską aresztowano, współnikowi jej udało się uciec.

Sąd Okręgowy, przed którym w trybie doraźnym odbył się proces, uznał winę o-

skarżonej za całkowicie udowodnioną i skazał Jolantę Ślapińską na 15 lat więzienia.

Proces ten odbił się głośnie echem wśród społeczeństwa w całej Polsce. Dodać należy bowiem, że zarówno Ślapińska, jak i Wróblewski, pochodzą ze znanych, zamożnych rodzin krakowskiej inteligencji.

Demoralizacja, rozpusta, żądza użycia za wszelką cenę — niestety, jest dość częstym objawem wśród tak zwanej „złotej młodzieży”.

Jechać ostrożnie!

Niema dnia bez wypadku

Harce szoferów na ulicach miasta nie ustają. Niema dnia, aby pogotowie nie było wzywane do ofiar lekceważących przepisy szoferów.

Wczoraj znowu wydarzył się tragiczny wypadek na ul. Sienkiewicza. Wiktoria Wigocka, zam. na Chojnach dostała się pod koła rozjeżdżonego samochodu.

Wzwołany lekarz pogotowia stwierdził złamanie podstawy czaszki i ogólne ciężkie postrzelanie. Ranną przewieziono do szpitala św. Józefa.

Chleb na kartki

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości wszystkim posiadaczom kart żywnościowych, że począwszy od dnia 1. 6. 1946 r. wydawanie chleba na kartki odbywać się będzie dekadami tj. okresami 10-dniowymi, a więc trzy razy w każdym miesiącu.

Pierwsza dekada obejmuje okres od 1 do 10 każdego miesiąca.

Druga dekada obejmuje okres od 11 do 20 każdego miesiąca.

Trzecia dekada obejmuje okres od 21 do końca każdego miesiąca.

Odcinki chlebowe wywołane w pierwszej dekadzie winny być realizowane najpóźniej do dnia 10-go, w drugiej do 20-go i trzeciej do końca każdego miesiąca.

W pierwszej dekadzie tj. od dnia 1 do dnia 10-go czerwca br. chleb będzie wydawany na następujące odcinki kart żywnościowych z miesiąca maja br.

Chleb pszenno-żytny w cenie zł 2.15 — za 1 kg.

Kat. I odcinek Nr 6 uprawniający do nabycia 3 kg chleba;

Kat. II odcinek Nr 6 uprawniający do nabycia 2 kg chleba;

Kat. III odcinek Nr 6 uprawniający do nabycia 2 kg chleba;

Kat. I R. odcinek Nr 6 uprawniający do nabycia 2 kg chleba;

Kat. II R. odcinek Nr 6 uprawniający do nabycia 2 kg chleba;

Kat. „N” odcinek Nr 6, uprawniający do nabycia 2 kg chleba;

Sp.

Z widowni teatralnej

„Produkcja pana Brandta”

komedia w 3-ach aktach Jana Rojewskiego

w Teatrze Kameralnym Domu Żołnierza

Czytaliśmy felietony — recenzje spółki autorskiej: „Rojewski i Hertz” i śmiało się serdecznie z ich ciętego dowcipu, a niekiedy denerwował nas mocno ich tupeć, przekraczający granice nie tylko słuszności, ale wręcz dopuszczalności. Niektórzy twierdzą, że przesadna pewność siebie humorystów — satyryków jest jakoby objawem naturalnym i że uszczęśliwić tego mogą tylko pisarze bardzo wytrawni i opanowani, Rojewskiego i Hertza natomiast „ponosił” sam dowcip i ostrość słowa, cięły więc piórem, nie oglądając się i nie pytając, kogo i za co.

Rojewski napisał komedię, która grana jest obecnie w Teatrze Kameralnym Domu Żołnierza: „Produkcja Pana Brandta”. Będąc na tym przedstawieniu, nieustannie myślałem, co bym napisał o sztuce, gdybym był... Rojewskim.

Gdybym był Rojewskim i pisał wg jego wzorów, musiałbym stwierdzić, że komedia jest pomyślana bardzo aktualnie, że chce uchwycić w „podwójnego nelsona” — zarówno widza, jak i krytyków teatralnych.

Pierwszy akt komedii jest właściwie inscenizowanym felietonem, w którym występuje autor w kilku postaciach. Sypia się „kawalek” — tak podzielone, że każda z występujących osób otrzymała swoją porcję. Skrzywdzono tylko służącą (Annę), której nie przydzielono najskromniejszego nawet „dowcipu”.

Dialog jest wartki i tak skonstruowany, iż wydaje się chwilami, że to nie żywi ludzie rozmawiają, lecz odbywa się głośnie czytanie „Szpilek”...

Drugi akt — sprytny, dobrze pomyślany —

jest też najlepszy: rozmowa Brandtówny (córkę b. fabrykanta) z Walczakiem (byłym robotnikiem, a obecnie dyrektorem fabryki jej ojca) świadczy o rzetelnej pracy Rojewskiego nad sobą. Kto wie, czy nie musiał on przeczytać kilku książek o marksizmie?...

Walczak (Zukowski) wyglądał, mówił i grał bez zarzutu. Także — jego partnerka, Marecka.

Nie jest też winą aktorów, że scena kończyła (z wyrzuceniem (!) Walczaka) wypadła błado i nie przekonująco.

Akt trzeci — melodramatyczny, sztuczny, a nawet chwilami — wręcz operetkowy.

A propos, dlaczego Walczak, jedyny ideowy i mocny człowiek w sztuce, pomaga kapitalistom — Brandtowi unikać słusznego aresztowania? Czy dlatego, że kocha się w córce fabrykanta? ... Przecież to jest sprzeczne z całą istotą Walczaka...

I, następnie, co robi w sztuce panna „Zuzia Makomarska” i po co ona się tam pęta, czy po to, by wypowiedzieć kilka płaskich uwag o... dyalektyce i demokracji? Tak samo Opaliński, idealny kretyn, który też, niestety, mówi „dowcipy”.

Całość — jako sztuka — na pewno lepsza od „Starej Cegieli”, mimo, że jest w konstrukcji słaba, a w intencji autora, wadliwie, niestety, przeprowadzonej, i bezwarunkowo sympatyczna.

Czy tak napisałby Rojewski recenzję o „Produkcji Pana Brandta”?

Myszę, że nie. Uczyniłby to bardziej ostro i bezwzględnie, a może nawet dowcipnie, ale tym razem dziękuję Bogu, (povmieni to uczynić również Rojewski), że nie jestem Rojewskim.

SPORT

Polak zwycięża w Leningradzie

w biegu 217 zawodników
Widula zajmuje 1-sze miejsce
Częstochowski-biegacz Widula biegł na 10.000 m w Leningradzie, odnosząc wspaniały sukces.

W wyścigu, w którym brało udział 217 zawodników zajął on pierwsze miejsce w dobrym czasie 32:19.

Polak został zniesiony ze stadionu na rękach. Tłumy publiczności długo witały na jego cześć.

Dziś początek drużynowych mistrzostw Łodzi w tenisie

Dziś o godz. 16-ej rozpoczynają się drużynowe mistrzostwa Łodzi w tenisie. Na pierwszy ogień pójdzie spotkanie Wima — Podgórze, które rozpocznie się o godz. 16-ej. Mecz ten miał się odbyć na kortach reprezentacyjnych w Parku Poniałowskiego, ale plac jeszcze nie jest dostatecznie wyremontowany, tak że zostanie rozegrany na kortach Geyera przy ul. Piotrkowskiej Nr 313.

Skład Wimy: Borowczyk, Zaleski, Grzelecki i juniorzy Ozga i Pietrzak.

Odbędzie się 9 spotkań.

Zakopane zaprasza! Interesująca impreza motocyklowa

Tatrzański Klub Motocyklowy w Zakopanem urządza w okresie Zielonych Świątek w dn. 8—10 bm. „Tatrzański Motocyklowy Zjazd Płakietowy do Zakopanego, który będzie połączony z szeregiem wycieczek zbiorowych i imprez sportowych, oraz konkursem zręczności jazdy motocyklowej.

Zakopane serdecznie zaprasza i oczekuje wszystkich motocyklistów i automobilistów. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat klubu Zakopane Rynek 1821

Zwycięstwo Kurpesy w Bydgoszczy

W biegu na dystansie ok. 3 km w Bydgoszczy łódzianin Kurpesa uzyskał pierwsze miejsce.

Sukcesy Gierutty w Krakowie

Ku 11-15.29 w skoku - 1.75

Podczas zawodów lekkoatletycznych w Krakowie uzyskano szereg doskonałych wyników. A więc Gierutty uzyskał w kulę wynik na europejskim poziomie, osiągając 15,29 m.

Stanisławski zwyciężył na 800 m w czasie 1:53, Haspel w biegu przez płotki miał czas 16,2.

W skoku wzwyż pierwsze miejsce zajął Czechosłowak — Hausenblans — 187 cm, Gierutty, Puzio i Skawina uzyskali po 175 cm.

Wyniki Gierutty dowodzą, że zawodnik ten dochodzi do szczytowej formy i szczególnie w dziesięcioboju może zająć zaszczytne miejsce w mistrzostwach Europy w Oslo.

W meczu piłkarskim Wisła pobiła Śląsk Ostiv 2:0.

Licea dla instruktorów sportowych

W szkolnictwie sportowym w Polsce zostanie przeprowadzony cały szereg reform. Przede wszystkim należy wspomnieć o projekcie P.U.W.F. organizowania w niedługiej przyszłości specjalnych liceów, w których będą się kształcić instruktorzy wychowania fizycznego. Program tych szkół nie został jeszcze ustalony.

Jednocześnie należy wspomnieć, iż wojsko oddało już lewe skrzydło gmachu Akademii Wychowania Fizycznego na Bielanach i na jesieni przewiduje się otwarcie tej wyższej uczelni. Na studia będą przyjmowani tylko uczniowie, posiadający świadectwo dojrzałości.

Przed wyścigiem kolarskim

Spodziewany jest przyjazd najlepszych zawodników. „Sirzelające gumy” spędzają sen z powiek...

Na czoło imprez sportowych w Łodzi w najbliższą niedzielę wysuwa się oczekiwany z wielkim zainteresowaniem wyścig kolarski.

Impreza ta, przewidziana w konkurencji ogólnopolskiej, zgromadzi zapewne na starcie najlepszych naszych kolarzy. Spodziewany jest przyjazd szosowców Warszawy, Poznania i Krakowa, którzy zmierzają swe siły z silną obecnie koalicją kolarzy Łodzi. Być może, że ujrzymy również na starcie kolarzy Radomia, którzy w obecnym sezonie osiągnęli całkiem dobre wyniki.

Będzie to zatem pierwsza impreza sezonu o charakterze międzymiastowym. Nic dziwnego, że wyścig ten wzbudził w kołach sportowych Łodzi duże zainteresowanie. Napływają nadal liczne zgłoszenia, zaś firmy łódzkie deklarują nagrody, dając tym wyraz swych sympatii dla sportu kolarskiego.

Sprawy techniczne imprezy spoczywać będą w rękach zarządu ŁOK. Na leży wobec tego spodziewać się że wyścig przeprowadzony zostanie sprawnie. Wszyscy zapewne, którzy dotychczas obserwowali zawody kolarskie, zdają sobie sprawę, że tego rodzaju imprezy są trudne do organizowania, zwłaszcza, gdy trasa biegu wyznaczona jest przez

ulice miasta. Start bowiem nastąpi na Placu Wolności o godz. 10 i kolarze pojedą ul. Piotrkowską w kierunku Pabianic, Sieradz. Meta znajdować się będzie na ul. Pabianickiej, przy Parku Wenecja.

Kto zwycięży

Pytanie to nie daje spokoju miłośnikom kolarstwa, a szczerze mówiąc trudno coś na ten temat powiedzieć. Je dyny materiał, jakim rozporządzamy — to suche rezultaty tegorocznych imprez, odbytych w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Poznaniu, czy Radomiu. Dy stans zbliżającego się wyścigu wynosi 100 km. Na tym dystansie najlepszym wynikiem tj. poniżej trzech godzin poszczycić się może Napierała. Pozostali jeździli dotychczas w granicach trzech i powyżej trzech godzin. Czy rezultaty te mogą posłużyć do stawiania jakichś horoskopów. W żadnym wypadku — nie. Cały szereg czołowych naszych szosowców nie miał szczęścia zająć punktowanych miejsc na skutek powtarzających się defektów maszyn. Do tych „pechowców” należą mistrz Polski Wiśniewski, łódzianin Bek, Kupczak i Wandor.

Być może, że teraz na gładkiej na-

wierzchni szosy los zaoszczędzi im przy kroci w postaci „strzelających gum”. Bo na tak stosunkowo krótkiej, 100 km trasie, przebiecie gumy u jadącego, przy silnej w dodatku konkurencji, przekreśla z miejsca wszelkie szanse na dojszcie do finiszu w czołowej grupie.

Zakładamy, że wszystko odbędzie się bez „gumowych kaprysów”. W tym wypadku rozważyć należy jeszcze warunki jazdy w drodze powrotnej do mety. Z wiatrem — czy pod wiatr? W pierwszym wypadku, teoretycznie rzecz biorąc, wzrastają szanse kolarzy, rozporządzających szybką końcówką, a do nich należą: Wiśniewski, Bek, Wójcik, Kapiak J. oraz Kupczak z Krakowa — o ile zdecyduje się na przyjazd do Łodzi. Przy finiszu pod wiatr większe szanse mają kolarze tej klasy co Pietraszewscy, warszawianin Rzeźnicki — rewelacją obecnego sezonu, ex mistrz Napierała, lub Kudert.

W tej grupie, o ile dopiszą zawodnicy i ich maszyny przejdą trasę bez defektu, należy doszukiwać się zwycięscy. Chyba, że wyskoczy ktoś z młodej generacji, choćby taki Siemiński z Warszawy, któremu fachowcy kolarscy roklują dużą przyszłość. (W)

Kto zdobędzie puchar Davisa

Jugosławia kandydatem zony europejskiej. — Niespodzianki turnieju tenisowego

Druga runda rozgrywana o puchar Davisa została już zakończona. Do największych niespodzianek należy zaliczyć trudno osiągnięte zwycięstwo Francji nad Szwajcarią. Wszystkim się zdawało, że Francja po pokonaniu Anglii 5:0 również łatwo da sobie radę ze Szwajcarią. Tymczasem Francuzi na obcym korcie napol-

kali na zacięty opór i wygrali zaledwie 3:2. Właściwie spotkanie wygrał długonogi Petra, gdyż Pelizza przegrał dwa swe single. O zwycięstwie zadecydował debel wygrany przez Francuzów. Pelizza przegrał ze Spitzlerem i z Houderem, Petra pokonał Spitzlera 6:3, 6:3, 6:4. W deblu para

francuska Bernard, Petra pokonał Spitzlera, Busera 6:0, 6:1, 6:2.

Zdaje się, że ekipie francuskiej będzie trudno dojść do finiszu, gdyż będzie miała jeszcze przed sobą groźnych rywali w postaci Szwecji, a w finale Jugosławii.

Belgia uzyskała zwycięstwo nad Chinami (a właściwie chińskimi europejczykami). Kho-Sin-Kie pokonał Endego 6:3, 7:5, 6:3, Wascher-Choy 7:5, 6:4, 6:2. W deblu wygrali Belgowie. Decydujący punkt zdobył Ende, bijąc Choya 4:6, 6:1, 6:3, 6:4.

Szwedzi bez trudu wyeliminowali Irlandię, bijąc ją 5:0. Szwedzi w półfinale spotkają się z Francją.

W meczu Jugosławia—Czechosłowacja Jugosłowianie prowadzą 2:0 i przypuszczalnie zwycięstwo im przypadnie w udziale. Milic pokonał Drobnego 3:6, 6:4, 0:6, 6:1, 6:3, a Puncer rozprawił się z Voldicką 6:3, 7:5, 7:5.

Jugosławia wydaje się być kandydatem do wygrania zony europejskiej.

„Skr” zwycięża w Skierniewicach

Rozegrany mecz SKRA — Reprezentacja Skierniewic przyniósł nowe zwycięstwo drużynie robotniczej w stosunku 2:1.

Stary łódzki sportowiec Józef Senkowski, który był obecny na meczu, przyrzekł Skrze, że w najbliższym sezonie będzie grał w ich drużynie jako obrońca.

Kamiński odpoczywa i... oczekuje syna

Kamiński — wicemistrz Łodzi, do 15 lipca zrobił sobie odpoczynek i przerwę w treningach. Do tego czasu nie będzie startował na ringu. Po 15-tym zabiera się solidnie do pracy. Zdradzimy nadto pewien sekret. Kamiński oczekuje... syna (koniec nie syna) — tak zresztą jak i znany bokser Mazur.

„Zamora z Pabianic”

Migawki z meczu L.K.S. - P.T.C.

Przed meczem LKS — PTC gospodarze już dużo wcześniej musieli zamknąć bramę wejściową, prowadzącą na trybuny. Zabrakło bowiem siedzących miejsc. Grupa spóźnionych widzów sforsowała bramę i dostała się do środka.

W bramce pabianickiej grał doskonale bramkarz Adamkiewicz, który zyskał sobie miano „Zamory z Pabianic”. „Zamora” szczególnie dobrze chwycił dołne piłki. Gorzej było z górnymi, przy których Adamkiewicz wykazuje jeszcze niepew-

ność. Trzeba będzie trenować specjalnie górne bomby...

Z przykrością musimy zanotować niesporowe zachowanie się kapitana drużyny PTC Szymańskiego, który miał pretensje do sędziego liniowego, że jakoby piłka wyszła na aut (nie miał racji). Kapitan tak się roznamietnił, że pokazywał ręką na czoło, chcąc w ten sposób dać do zrozumienia, że ten postradał zmysły. Gesty te, które miały miejsce przed główną trybuną nie wywarły dobrego wrażenia na publiczności. Ale cóż zrobić... upał — taka gorączka istotnie może do głowy uderzyć...

„Trnava” nie przyjedzie

Zawodnicy czescy ulegli kontuzji

„Trnava” narobiła b. wiele kłopotów LKS-owi. Nagle zapowiedziała swój przyjazd do Łodzi w niedzielę, w nocy i w chwili gdy wszystko zostało już przygotowane do meczu, a bilety oddane do przed sprzedaży. Czesi zawiadomili, że z powodu kontuzji kilku swych zawodników nie mogą się stawić i proponują późniejszy termin.

Rzecz prosta, że tego rodzaju postępowanie jest niepoważne. Jeśli klub chce rozegrać spotkanie na terenie międzynarodowym, to za czasu do niego przygotowuje się i nie dopuszcza do kontuzji zawodników. Po prostu nie daje im walczyć przynajmniej na 14 dni przed wyjazdem. Wobec takiego obrotu sprawy LKS przy puszczałnie rozegra mecz rewanżowy z „Dolorem” na stadionie w dniu 2 bm.

Dokąd dziś pójdziemy

TEATR WOJSKA POLSKIEGO
ul. Stefana Jaracza 27.
O godz. 19,15 premiera „Cień diabła” B. Shaw’a.

TEATR POWSZECHNY TUR
ul. 11 Listopada 21.
Dziś i codziennie o godz. 19,30 komedia Mo-
hiera „Szelmowskie Skapena”, udziałem Jac-
ka Woszczerowicza w popisowej roli Skapena.

TEATR KAMERALNY DOMU ZOŁNIERZA
Daszyńskiego 34
Dziś o godz. 20-ej, aktualna komedia p. t. „Pro-
dukcja Pana Brandla” Jana Rojewskiego. 2344

TEATR NA PIETERKU — Traugutta 1
Codziennie 19,30 „Freuda Teoria Snów” z Ro-
manówną i Kreczmatem. 2395

UWAGA
Od dziś dnia 1 czerwca b. r. program Teatru
„Syrrena” „WIOSNNE REWIERENDUM” —
przeniesiony został do Teatru Letniego „Ba-
gatela”, ul. Piotrkowska 94. — Początek przed-
stawienia o godz. 19,30. W niedzielę i święta
16,30 i 19,30. — Kasa „Bagateli” czynna cały
dzień. 2396

KINA
„Polonia” (Piotrkowska 67) — „Ukochany”.
„Teatru” (Piotrkowska 108) — „Zaczarowany
świat”.
„Wisła” (Przejazd 1) — „Płomień nie zgasł”.
„Adria” (ul. Główna 2) — „Płomień nie
zgasł”.
„Baltyk” (Narutowicza 20) — „Było ich ówie-
wicin”.

„Gdynia” (Przejazd 2) — „Pewnej nocy”.
„Hel” (Legionów 2-4) — „Pewnej nocy”.
„Stylowy” (Kilińskiego 124) — „Sklamalam”.
„Włóknin” (Zawadzka 16) — „Zew Pustyni”.
„Robotnik” (Kilińskiego 178) — „Złote cienie”.
„Przedwiośnie” (Żeromskiego 74-76) — „Bla-
ski i cienie życia kobiety”.
„Tatry” (Legionów 2/4) — „Niebezpieczna
miłość”.
„Rekord” (Rzgowska 2 (Plac Reymonta)) —
„Kapralski milionerki”.
„Bajka” (Franciszkańska 31) — „Dni i no-
ce”.

„Wolność” (Napiórkowskiego 16) — „Cyrk”.
„Roma” (Rzgowska 84) — „Halka”.
„Zachęta” (Żgierska 26) — „Grzesznicy bez
winy”.
„Świt” (Bałucki Rynek 5) — „Złota maska”.
„Oświatowy OM TUR” (Kopernika 8) —
„W kramie wiecznych łódów”. Nadprogram:
Sen nocy letniej (Kokietki).
„Muza” (Ruda Pabianicka) — „Manewry
Miłosne”.

Oświatowy — 2 seanse dziennie: godz. 17,
18,30. Niedziele i święta 15,30 i 17.
Początek seansów w dni powszednie o godzi-
nie 16, 18, 20. — W niedzielę i święta o godzinie
12, 14, 16, 18, 20.

Kina: „Aaria”, „Hel”, „Przedwiośnie”.
„Roma” rozpoczynają seanse o pół godziny pó-
źniej t. zn. w dni powszednie o godz. 16,30,
18,30, 20,30, w niedzielę i święta pierwszy se-
ans o godz. 14,30.

OGROD ZOOLOGICZNY
(Zdrowie, dojazd tramwajem Nr 9) otwarty
codziennie od 9 rano do zmierzchu.

OGŁOSZENIA DROBNE

Zaoferowanie pracy

KULTURALNA przyjmie pracę w charakterze
gospodyni. Kierować do „Expressu” sub „Kul-
turalna”. 2576

Kupno sprzedaż

RADIOAPARATY, fotoaparaty, kinoaparaty, te-
lefony, motory, każda radiowa lampę, różne
przyrządy, narzędzia — kupuje, sprzedaje, za-
mienia, naprawia. Gdańska 17, Księżniak. 2307

IGLY pończosznice, dziewiarskie, części zapa-
sowe, formy elektryczne, prywatnie kupimy. —
Helm. Śródmiejska 22. 2255

KUPUJEMY wszelkie motory elektryczne, no-
we, używane oraz nawijanie maszyn elektrycz-
nych, Dobrezyńskich 3. 2339

ZESZYTY, teczki, skoroszyty, koperty, papiery
listowe, kancelaryjne, powielacze, ołówki —
poleca hurtowo „Polonia” Cegielińska 1, tele-
fon 257-32. 2334

MOTOR ELEKTRYCZNY nowy, zwarty 220—
380, 14 kw. i inne różnych napięć, mocy i obro-
tów do sprzedania. Wiadomość: tel. 212-64. 2372

SPRZEDAM lustro tremo i szafę, Braterska 3,
m. 6. 2373

MEBLE w dobrym i złym stanie kupuję. Sto-
larnia Krasickiego 3 (przy Rzgowskiej). 2374

Różne

NAJSŁYNIEJSZY psychografolog, darem ja-
snoświdzenia nieomylnie przepowie każdemu
jego wydarzenia życiowe. Określi dokładnie
charakter, kierunek zdolności rady — prze-
znaczenia. Napisać pytania, datę urodzenia, za-
łączyć 50 zł za datki, odpowiem za zaliczeniem
„Martyni”, Kraków, Skrz. poczt. 475. 2579

OTWARCIE OGRODU przy Cafe-Bar „ALBA-
TROS” (Za basenami). W dniach 1 i 2 czerwca
o godzinie 17-ej nastąpi otwarcie ogrodu przy
Cafe-Bar „Albatros” Piotrkowska 75. Całkow-
ity dochód ze sprzedaży biletów wstępu w ce-
nie 2 zł 40 przeznacza się na rzecz Towarzystwa
Przyjaciół Żołnierza. Oddział w Łodzi, ul.
Piotrkowska 97. Znakomita orkiestra Jana
Jurka, dający na powietrzu oraz objęcie za-
opatrzony budżet dają gwarancję miłego spęd-
zenia czasu publiczności, która równocześnie
zasili fundusze tak pożytecznej instytucji jaka
jest T. P. Z. 2580

WIELKI PORANEK ARTYSTYCZNY P. C. K.
Związek Artystów Scen Polskich, stając w szre-
gu ofiarnych społeczników poświęcił kilka
imprez i w Łodzi w „Tygodniu P. C. K.” na
rzecz P. C. K. w Łodzi.

Jako pierwszy odbędzie się w niedzielę, dnia
2 czerwca, o godz. 12-ej w kinie „Polonia”, ul.
Piotrkowska 67 „Wielki Poranek Artystyczny”
z udziałem: Bieleckiej Marii, Boguckiego Andrze-
ja, Jankowskiego Wacława, Dymyza Adolfa,
Górskiej Ireny, Górskiej Stefki, Horeckiej Ire-
ny, Sempolińskiego Ludwika, Akomp. Leszczyń-
skiej Franciszki.

Bilety od 30 — zł do nabycia w kasie kina
„Polonia”. — Komitet „Tygodnia P. C. K.” za-
prasza wszystkich członków i sympatyków
P. C. K. na tę artystyczną imprezę.

SZKOŁA SAMOCHODOWA Instytutu Przemys-
słowo-Rzemieślniczego, Województwa Łódz-
kiego, uruchamia 5 czerwca b. r. nowy kurs dla
kierowców samochodowych. Zapisy przyjmuje
Sekretariat Szkoły, Łódź, ul. Główna 7, codzien-
nie w godz. 9—19-ej. Zamiejscowi mają zapew-
nione noclegi. 2581

UPRZĘJMI proszę dwie panie o zwrot rowe-
ru pożyczonego w sobotę 25. 5, wieczorem na
Zdrowie, Łódź 6-Sierpnia 12/21. 2581

DZIENNIKARZ POSZUKUJE POKOJU, z nie-
krepującym wejściem przy inteligentnej rodzi-
nie, pożądanym centrum miasta. — Oferę sub
„Wypłacalny”, ew. osobiste zgłoszenia w Admi-
nistracji „Expressu”, Piotrkowska 102 a. 2578

KOSZ Henryk, Lwów, poszukuje rodziny:
Wąbrzych, Węglowo, Kamienna 1. 2578

KTOKOLWIEK posiada adres Jadwigi Krze-
wickiej przybyłej ostatnio ze Szwecji, proszony
jest o wiadomość: Aniela Adolfowa, Kraków,
Zygmunta Augusta 3. 2577

Zagubione dokumenty

SKRADZIONO palec i książeczkę wojsko-
wą na nazw. Tomczyński Feliks, W. Polskiego
Nr 42/36. 2394

ZGUBIONO 29. 5, w pociągu Łódź—Sieradz to-
rebkę z dowodami, kartę rozpoznawczą, legity-
mację tramwajową i Zw. Zaw., książeczkę
ubezpiecz. i gotówkę na nazw. Świątecka Maria,
Łódź, Wodna 24. Znalazcę proszę o zwrot za
wynagrodzeniem. 2393

ZGUBIONO zaświadczenie repatriacyjne z Ro-
sji na nazw. Goldstajn Mojżesz, Piłsudskiego 43,
2585

ZGUBIONO kartę repatriacyjną na nazwisko
Łozowski Łazarz, Piłsudskiego 57. 2386

ZGUBIONO dowód osobisty na nazwisko Mucha
Deoniza, Radomska 14. 2387

ZGUBIONO legitymację tramwajową serię „B”
na nazwisko, Nowak Mieczysław, Piłsudskiego
Nr 74. 2388

ZGUBIONO kartę ewakuacyjną na nazwisko
Sosnowski Jerzy. 1390

UNIEWAŻNIAM skradzioną palec i legity-
mację Związku Zawodowego na nazwisko
Marta Jerczyńska, Łódź, ul. Pabianicka 37, m. 9.

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty, dowód
osobisty, kartę rowerową, Reiter Władysław,
Bydgoszcz. 2389

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty, ksią-
żeczkę repatriacyjną na samochód Bedford
C-61105, prawo jazdy Nr 238 oraz inne. Garga-
ła Jan, Rzeszów, wieś Drabienka 226. 2584

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty na na-
zawisko Stachniak Tadeusz, Kątna 56. 2583

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty, kartę
demobilizacyjną, książkę wojskową na nazwi-
sko Zynger Abraham, Łódź. 2392

Paczki UNRRA
dla b. więźniów politycznych

Polski Związek b. Więźniów Politycznych
więzień i obozów koncentracyjnych (ul. St.
Jaracza 3), zawiadamia członków, zareje-
strowanych od nr 1—2.000, że począwszy od
dnia 3 czerwca 1946 r. w godzinach od
godz. 15 do 18-ej, będą wydawane paczki
UNRRA typu C, za opłatą 200 zł.
Codziennie będzie wydawane 200 paczek.

Lekarze

Dr REICHER, Specjalista chorób wenerycz-
nych, Południowa 26. 1699

Dr med. E. MIKULICZ, Lekarz-dentysta ze
Lwowa, specjalista w leczeniu chorób dziąseł
i jamy ustnej, ul. Zawadzka 17, tel. 144-45. 1620

Dr. LENCZEWSKI — choroby kobiece i aku-
szeria, obecnie Łódź, ul. Sienkiewicza 51,
godz. 3—7, tel. 181-47. 1760

Dr B. DOBROWOLSKI, specjalista chorób ner-
wowych i seksualnych. Przyjmuje 4—7, ul. Ko-
pernika 6, tel. 186-00. 1791

Dr KONDRACKI specjalista chorób żołądka, ki-
szek, wątroby, Narutowicza 35, tel. 206-99.

Dr LIBO ALEKSANDER choroby uszu, gardła
i nosa. Przejazd 6. Od 8—10 i 4—6 pp. Tele-
fon 101-50. 2007

Fr. med. B. TOLCZYŃSKI, Starszy asystent
Uniwersytetu Łódzkiego, specjalista chorób
uszu, nosa i gardła, Sienkiewicza 37, przyjmu-
je od 3—6 pp. Tel. 269-01. 1200

Dr KOWALCZYK JERZY, Choroby skórne —
weneryczne, Żeromskiego 41/1. Przyjmuje 3—6.
Tel. 150-53. 1787

Dr L. RÓŻYCKI, specjalista chorób kobiecych
i akuszerji, ul. Legionów 9, tel. 166-29, przy-
jmuje 1—6. 2375

MIEJSKIE MUZEUM PRZYRODNICZE

(Park Sienkiewicza)
Otwarte dla zwiedzających w dni powszed-
nie za wyjątkiem poniedziałków od godziny
11 do 17, w niedzielę i święta od 10 do 13.

MIEJSKA GALERIA SZTUK PLASTYCZNYCH
(Park Sienkiewicza)

Wystawa obrazów Br. Kępczyńskiego pod
tytułem: „600 letnia Warszawa w Przedmniu
Zbrodni Niemieckiej 1939—1945 roku”.
Wystawa otwarta w godz. od 10—13 i od
15—19 w niedzielę i święta od godz. 10—13.

MIEJSKIE MUZEUM ETNOGRAFICZNE

(w Łodzi, Pl. Wolności 14)
Otwarte codziennie za wyjątkiem ponie-
działku od godz. 11—17, w niedzielę i święta
od 10 do 13.

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki: Rembieliń-
skiego (Andrzeja 26), Szymańskiego (Rokietni-
ska 6), Zundelawicza (Piotrkowska 25), Szlin-
denbucha (Srebrzyńska 65), Kasperkiewicza
(Limanowskiego 12), Lipca (Piotrkowska 193).

Andrzej Żabiński

Powieść o życiu Łodzi—przed wojną, podczas okupacji i po wyzwoleniu

Wiosna odrodziła nie tylko Marka Her-
da. Działa przedziwnie podniecająco — jak
czarodziejski haszysz — i na majstra Bru-
nona Szulca.

Niemcy łódzcy trzymali się zawsze ra-
zem bardzo solidarnie. Chociaż Oskara
Brauera zmusił pamiętny strajk okupacyj-
ny do wydalenia Szulca, przemysłowiec
nie zapominał o wiernym swoim pomocni-
ku i wystarał mu się o dobre stanowisko
w małej fabryce włókienniczej w Rudzie
Pabianickiej.

W pierwszych dniach posępny majster
nie czuł się tam zbyt pewnie. Robotnicy
z fabryki Brauera dali mu dobrą nauczkę,
tak, że nie mógł zapomnieć jej zbyt pręd-
ko. A że i nowi jego podwładni poinformo-
wani byli przez związkowców, kim zasz-
jest ich nowy majster, trzymali się twardo.

Szulc — w gruncie rzeczy tchórz — nie
chciał z nimi zadzierać. W miarę jednak
jak czas przechodził, pokazywać zaczął
swoje pazury — a jego kamienne, nieru-
chome oczy coraz częściej zatrzymywały

się na zgrabnych kształtach robotnic, pra-
cujących przy krosnach.

Szczególnie ponętną wydała mu się He-
nia.

Początkowo obchodził ją zdaleka — ni-
by pajak, snujący się dookoła muszki, brzę-
czącej wśród nitów sieci.

Z miejsca wyszł, że nie zdobędzie jej
zbyt łatwo. Nie zniechęcał się jednak.

Krąjąc dookoła Heni — tej najbardziej
pożądaney i najpiękniejszej — i odkłada-
jąc szturm generalny na później, oglądał
się zaczął za łatwiejszą zdobyczą.

Ale kobiety trzymały się hardo, Szulc
zaś wciąż jeszcze bał się uciekać do grózb.
Kokietował je więc tylko swoimi straszli-
wym uśmiechem i usiłował zdobywać
komplementami.

Jednak prawnie pochlebstw wymaga
pewnego wdzięku. Szulc zaś, nie umiejący
się uśmiechnąć, wręcz okropny w tym
sztucznym grymasie, jaki rozjaśniał mu
wtedy twarz, nie umiał zaiste grać roli
dworskiego amanta.

Próżno kamiennymi oczyma i żelozno-

obłym uśmiechem zebrał o miłość. Ro-
botnice przechodziły obok niego jakgdyby
go nie dostrzegając. I tylko wtedy, kiedy
mówił z nimi urzędowo, odpowiadały krótko:

— Dobrze, panie majstrze.

I spojrzenia ich oczu (pełnych skrytej
ironii) przesuwali się po nitkach, krzyż-
ujących się — wśród stuku krosien — w
tkaninę.

Niczym, niczym był tu w tej przeklętej
fabryczce Bruno Szulc!

Gdzież się podziały tamte dobre chwile?

Zgnębiony, zgaszony, włóczył się po sa-
lach, wspominając wielkie hale brauerow-
skie, gdzie królował jak prawdziwy władca
przez tyle, tyle lat.

Ogarniała go nieraz wielka tęsknota za
tamtymi czasami i miejscami. Nieraz wie-
czorem włóczył się w pobliżu wielkiej fa-
bryki Brauera, chwile wsłuchując się w
stuk jej maszyny i wpatrując się w rzeźbi-
ście oświetlone okna.

Przypominały mu się postacie kobiet,
które tam kiedyś zapoznał, a które poko-
leń stawały się jego kochankami. Tamte da-
wa: Świdarska, Łapkowa, Kulczycka, 16-
letnia Dąbkówna i okrągła, ponętna Gil-
kowska. A potem tamte: Wilka, Zośka,
bezczelna Mańka Bałkówna i najdroższa ze
wszystkich ta, której nigdy nie zdobył,
Marta.

O tej ostatniej wiedział, że wyszła za
Raszka. Słyszał też, że Raszek straciwszy
dzieci niemu pracę, rozpił się. Spotkał go
zresztą pijanego w pobliżu fabryki i prze-
świadczenie, że on to właśnie jest spraw-
cą moralnego upadku rywala, napędzało
go do satysfakcji.

— Pożaluje jeszcze Marta, że wzgardziła
moją miłością... A i tamci również płakać
będą jeszcze kiedyś, że sponiewierali mnie
— mściwie zaciska pięści. I krążył w po-
bliżu fabryki żaloszny a wstrętny, smutny i
ohydny ni to Łucyper wygnany ze słonecz-
nego raju.

A potem w rudzkiej fabryczce, obserwu-
jąc śmiałą młodzieńką Henię, uwijającą się
przy tkackim warsztacie, obliżywał języ-
kiem grube, obłeśnie czerwone wargi.

— Tej jednak nie wypuszczę już z rąk
— obiecywał sobie w duchu, a w nierucho-
mych oczach żarzył się szybko przysaga-
jący blask.

— Spotkamy się dziś wieczorem, do-
brze? — przystawał obok robotnicy.

— Niech mi pan da spokój! — krótko
odpowiadała Henia.

Jej upór przypominał mu tamtą, nieza-
pomnianą.

I Marta była taka sama: dumna i nie
dostępna.

Przypominała mu się miniona wiosna w
fabryczce Brauera. I jeszcze bardziej po-
żądana wydała mu się Henryka.

Miłosna gra, jaką prowadził, nabrała
teraz dla niego nowego sensu. Stała się ona
niejako przedłużeniem jego romansu z
Martą.

Majster Bruno Szulc nie umiał w swo-
im zwierzęcym mózgu zdefiniować pod-
świadomych pragnień, a jednak tak było:
chodziło mu teraz o Henrykę nie tylko dla
niej samej. Mniej może zależało mu na
zdobyciu jej młodego ciała. Ile raczej na
satysfakcji, że przeciwy jej wreszcie tej
sprzeciw tak bardzo przypominający mu
hardość Marty.

(D. c. n.)

Redaktor naczelny: K. Bogusławski
D—09637

Adres Redakcji: Administracji: Łódź, Piotrkowska 102a. Telefony: 129-13, 137-47.

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 16—18, tel. 112-60.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza
„EXPRESS ILLUSTRACYJNY”

DZIAŁ OGŁOSZEŃ: Piotrkowska 102a. — Ceny ogłoszeń: Drobne — za wyraz petiowy
W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 proc. drożej.

poza tekstem — 5 zł Inne ogłoszenia za milimetr-szpaltę, poza tekstem, zł 20.—
Odbito w drukarni Spółdzielni „Czytelnik” Nr. 4 — Łódź, Żwirki 2.